

IMPLICAȚII MANAGERIALE ALE INEGALITĂȚII ECONOMICE ÎN RÂNDUL TINERILOR

Alina-Ștefania NEDEA
ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI, ROMÂNIA
Facultatea de Management

DOI: 10.24818/MSWP.2025.05

Rezumat: Trăind într-o societate care a fost invadată de schimbări din toate părțile, dar care se află, totuși, într-un declin când vine vorba de egalitatea de șanse, sunt necesare tot mai multe voci pentru a echilibra balanța, iar acestea ar trebui să aparțină tinerilor, având în vedere că ei reprezintă succesorii generațiilor anterioare. Această lucrare își propune să ducă mai departe cercetările realizate despre inegalitatea economică, existente până acum și să determine care sunt elementele ce au influențat aceste disparități și cum pot fi ele diminuate. Pe parcursul acestei lucrări se vor regăsi date obținute pe bază de interviu și analizate cu ajutorul programului Ligre v.6.5.1, pentru evidențierea in Justițiilor care au loc în ceea ce privește distribuția inegală a resurselor. De astfel, informațiile au fost grupate în funcție de două clasificări, pe de o parte au fost analizate cauzele care au generat inegalitatea economică, iar pe de altă parte au fost identificate efectele ce au luat naștere în urma acestor diferențe. Pentru această analiză a fost luată în considerare o perspectivă tânără, relevantă pentru înțelegerea nevoilor și așteptărilor noii generații.

Cuvinte cheie: inegalitate, statut economic, statut social, venituri, tineri, accesibilitate.

Abstract: Living in a society that has been invaded by changes from all sides, but which is nevertheless in decline when it comes to equal opportunities, more and more voices are needed to balance the scales, and these should belong to young people, given that they represent the successors of previous generations. This paper aims to continue the research carried out on economic inequality, existing so far and to determine what are the elements that have influenced these disparities and how they can be reduced. During this work, data obtained on the basis of interviews and analyzed with the help of the Ligre v.6.5.1 program will be found, in order to highlight the injustices that occur in terms of the unequal distribution of resources. Thus, the information was grouped according to two classifications, on the one hand the causes that generated economic inequality were analyzed, and on the other hand the effects that arose from these differences were identified. For this analysis, a young perspective was taken into account, relevant to understanding the needs and expectations of the new generation.

Keywords: inequality, economic status, social status, income, young people, accessibility.

JEL Classification: A13, B55, D31, E24, I24, J15.

1. Introducere

Inegalitatea a existat dintotdeauna și se resimte în orice latură a vieții. Pe lângă aspectul fizic, modul de gândire și preferințele, care oferă unicitate ființei umane, în societatea modernă se remarcă o diferență drastică asupra felului în care oamenii, în special tinerii, percep statutul economic și social. Inegalitatea economică este strâns legată de cea socială, influențându-se reciproc; cu cât o persoană deține mai mult sau are un nivel al veniturilor mai mare, cu atât ea va urca mai sus pe scara socială a comunității din care face parte.

Inegalitatea socială formează o barieră între persoane de pe diferite niveluri ierarhice, astfel încât ea poate conduce la deosebiri semnificative pe plan economic, deoarece, atât în trecut, cât și în prezent, se pune mare accent pe poziția socială ocupată de către un individ în comunitatea de care aparține. De aceea se pot observa distincții în ceea ce privește oportunitatea economică bazate pe gen, religie, etnie, reputație sau chiar nivelul veniturilor (Galbraith, 2016). Discriminarea și excluderea reprezintă două dintre efectele inegalității sociale, iar asta poate justifica pozițiile dominante pe care le dețin anumite grupuri într-o societate (Gheorghiu, 2016).

Un studiu realizat de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), arată că aproximativ 52% din totalul avuțiilor se află sub stăpânirea a celor mai bogați 10% din

populație, pe când cei mai săraci, în procent de 60%, dețin cu puțin peste 12%. Acest raport scoate în evidență creșterea alarmantă a disparităților de venituri și avere (Balestra și Tonkin, 2018).

Această temă a luat naștere din nevoia de a face cunoscută nedreptatea în ceea ce privește distribuția veniturilor și a dreptului la un trai decent, deoarece problema în cauză își face simțită prezența prin toate colțurile lumii, iar în majoritatea regiunilor, inegalitatea de resurse și oportunități a ajuns să fie considerată normală. Principalul scop al acestei lucrări de cercetare este de a face lumină asupra unei noțiuni de actualitate, ce are un impact negativ asupra populației încadrate în clasa muncitoare sau cea de mijloc, punând accentul, în special, pe membrii generației tinere și prezentând în ce măsură le-au fost afectate capacitățile manageriale, cum ar fi comunicarea, simțul responsabilității și al organizării, perspectiva acestora la schimbare, luarea deciziilor și asumarea riscurilor etc.

Prima secțiune din cadrul acestei lucrări este dedicată înțelegerii conceptului de inegalitate prin intermediul literaturii de specialitate, unde se prezintă o analiză a tinerilor fără un loc de muncă în România și Europa, se scot în evidență factorii care au contribuit la diferențele de venituri, după care sunt demonstrate atât relația dintre statutul social și cel economic, cât și impactul pe care l-a avut această inegalitate în rândul tinerilor. Ulterior sunt expuse elementele metodologice care au stat la baza realizării temei, ca în final să se regăsească analiza rezultatelor primite în urma unui interviu, precedate de concluziile generate de întreaga lucrare.

2. Recenzia literaturii

2.1. Poziția tinerilor români pe plan economic, la nivelul UE

În ziua de astăzi, dezvoltarea pe plan economic este destul de dificil de atins, având în vedere că resursele nu sunt ușor de procurat și nici condițiile de trai nu sunt cele mai prielnice. De asemenea, inflația, care a afectat marea majoritate a țărilor în ultimii ani, a îngreunat și mai mult demersul economic al populației, iar inegalitatea dintre persoane a crescut.

Institutul Național de Statistică (2025) a realizat un studiu cu privire la rata tinerilor care nu sunt angajați sau nu urmează nicio formă de educație sau de instruire, cu vârste cuprinse între 15 și 29 de ani. Această analiză arată stadiul în care se află tinerii din toate țările europene și, în urma rezultatelor, plasează Turcia pe primul loc, cu o rată de 25,9% a tinerilor neangajați. În cadrul temei curente, accentul se va pune pe diferența dintre România și Uniunea Europeană, ca întreg.

Conform datelor provenite din raportul anual de monitorizare al Eurostat (2025), privind dezvoltarea durabilă în Uniunea Europeană, se poate evidenția faptul că, în România, gradul de ocupare a forței de muncă de către tineri este foarte scăzut în comparație cu media de ansamblu a UE. Faptul că tinerii nu mai acceptă condițiile de muncă din țara natală și nici nivelul de recompensare a muncii depuse, îi determină pe aceștia să treacă granița în căutarea unor oportunități mai acceptabile. Cu toate că rata tinerilor neangajați a avut parte de o descreștere începând cu anul 2015, după cum se poate observa din Figura 1., asta tot nu a clasat România peste celelalte țări, iar pentru ca acest lucru să se întâmple este nevoie de o bună motivare a generațiilor tinere pentru a intra pe piața muncii.

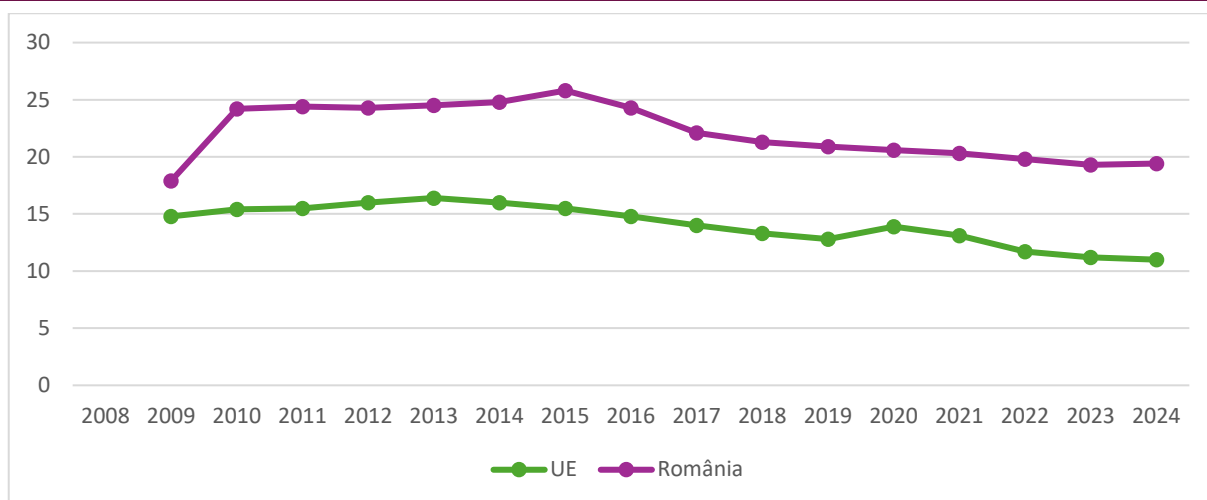

Fig. 1. Diferența dintre România și UE cu privire la nivelul tinerilor angajați

Sursa: concepția autorului cu ajutorul EUROSTAT (2025)

Din Figura 2., reiese faptul că România se situează pe locul 2 în clasamentul ce vizează tinerii fără un loc de muncă, având un procent de 19,4% în anul 2024. Acesta reprezintă un număr destul de negativ la nivel de țară, dar și la nivel european, deoarece, spre deosebire de celelalte țări membre UE, România se lovește de un grad de îmbătrânire foarte ridicat, atât în ceea ce privește forța de muncă, cât și populația în general; cauză generată de plecarea tinerilor în străinătate pentru un trai mai bun.

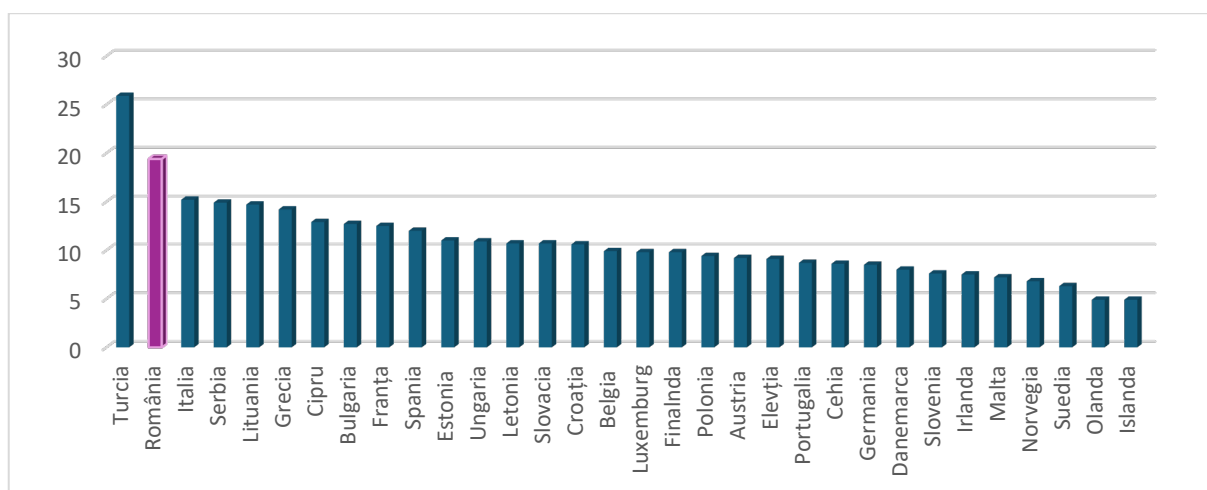

Fig. 2. Gradul tinerilor neangajați la nivel european

Sursa: concepția autorului cu ajutorul EUROSTAT (2025)

Cu toate acestea, chiar și cei care beneficiază de un loc de muncă se confruntă cu aceste discrepanțe economice, deoarece salariile sunt mici și nu acoperă în totalitate nevoile zilnice, iar acest lucru pornește de la organizațiile care nu oferă venituri pentru un nivel de trai decent, ci având un management defectuos, care nu recompensează munca oamenilor corespunzător, dar le cere performanță în activitatea desfășurată și care profită de nevoia acestora de a-și asigura pâinea de zi cu zi, îi demotivează pe aceștia până în punctul în care acceptă să muncească pe lucru de nimic (Cugueró-Escofet și Rosanas, 2021).

2.2. Factori care determină diferențele de venituri și oportunități

Secolul XXI a suferit schimbări incommensurabile, din toate punctele de vedere, în special în ultimele două decenii, când tehnologia a început să avanseze și să ajute tot mai mulți oameni în a-și da seama de injustițiile care se petreceau în comunitățile lor și ale celorlalți. Aceste nedreptăți

scoase la iveală au dus la identificarea unor elemente ce au contribuit la apariția inegalităților, dar au stârnit și dorința oamenilor de a le elimina, pe cât posibil, din orice domeniu, economic sau social. Acest lucru, însă, a putut fi atins doar parțial, întrucât este dificil să se echilibreze complet balanța, deoarece atunci când posibilitățile sunt limitate și impactul pe care îl vor avea inițiativele luate va fi limitat, libertatea de a acționa fiind restricționată (Pandurul, 2022). În societatea contemporană se regăsesc o multitudine de factori care influențează nivelul veniturilor și existența oportunităților. Dacă în trecut, statutul economic al unei persoane se rezuma, în cea mai mare parte, la deținerea de pământ și animale, cel puțin în mediul rural; în prezent, accentul cade pe deținerea a cât mai multor bunuri materiale valoroase și costisitoare.

Ca un prim factor al formării acestei inegalități se identifică regiunea din care o persoană face parte. Nivelul de sărăcie al indivizilor ce aparțin de mediul rural este cu preponderență mai ridicat decât al celor din mediul urban, acest lucru se întâmplă deoarece, majoritatea investițiilor făcute de stat sunt în domeniul industriei și al serviciilor, care sunt slab dezvoltate în regiunea rurală (Paraschiv, 2008). Ținând seama de accesibilitatea pe care orașele o oferă, de mărimea și poziționarea lor geografică, se poate deduce faptul că, așezările rurale se confruntă de lipsuri considerabile când vine vorba de dezvoltare sau de creșterea oportunităților, de aceea tot mai mulți oameni aleg să se mute, ori la oraș, ori în altă țară, în limita posibilităților.

Molnar (2010) afirma că, problema inegalității provine dintr-un decalaj destul de semnificativ între condițiile de viață normale ale populației ca majoritate și viața opulentă pe care o afișează cei cu o situație economică prosperă. Încălcarea legii și corupția sunt printre principalele activități practicate pentru a obține un statut economic superior. Aceste modalități conduc la deficite în nivelul de trai al populației de rând, având în vedere că se ia de la cei ce nu au. Astfel, oamenii ce aparțin clasei muncitoare sau a celei mijlocii sunt constrânși de lipsuri să muncească mai mult pe bani mai puțini, iar oportunitățile și posibilitatea acestora de a găsi un loc de muncă stabil și acceptabil se restrânge tot mai mult. Asta determină sărăcia, atât la nivel de țară, cât și la nivel global, să crească.

Un alt factor ce intensifică inegalitatea, în general, este poziția socială pe care un individ o deține în comunitatea căreia îi aparține, fie că este vorba despre etnia acestuia, reputația sa, religia de care s-a alipit, dar și de genul acestuia. Un exemplu ar putea fi reprezentat de percepțiile pe care le au oamenii cu privire la rolurile ce le revin bărbaților și femeilor în societate. Încă există persoane care nu acceptă egalitatea dintre aceștia, iar acest lucru se poate manifesta prin diferențele de venituri; pentru aceeași muncă depusă, un bărbat este plătit mai bine decât o femeie, sau cel puțin munca acestuia este mai apreciată. În România, inegalitatea aceasta este datorată faptului că femeile sunt mai inactive pe piața muncii din cauza obligațiilor familiale, ce cad, de cele mai multe ori, pe umerii femeii (Guga și Sindreștean, 2021).

2.3. Relația dintre statutul economic și cel social

Statutul social al unui individ poate fi dobândit sau înăscut, fiind stabilit, în cea mai mare parte, de poziția ocupată în societate (Mihai, 2021). Inegalitatea, la nivel social, ia naștere prin prisma unor circumstanțe în care un om se găsește, voluntar sau împotriva voinței sale. Delimitarea aceasta se face din perspectiva unor comunități, din punct de vedere al anumitor componente fiziologice sau morale, de obicei datorită propriilor percepții, fie că sunt corecte sau nu.

Credința unei persoane îi poate determina pe ceilalți să dezvolte o oarecare reticență când vine vorba de interacțiunea cu aceasta, deoarece, de pildă, un creștin este privit, de unele persoane, ca pe un instigator la ură, deși el propovăduiește iubirea și iertarea, doar pentru că valorile pe care le urmează nu sunt în concordanță cu ale lor, aici intervine statutul social bazat pe percepția fiecăruia. De asemenea, statutul social poate fi dat și de cultura sau etnia unui individ. În anumite comunități sunt șanse să apară discriminarea sau excluderea socială, datorită anumitor valori învechite de care unii oameni nu vor să se despartă, astfel cei aflați în minoritate sunt puși în situația în care, poziția lor pe scara socială va suferi un declin pe nedrept (Diaconescu, 2019).

Există numeroase cauze ale inegalității sociale în rândul oamenilor, dar cea care se reflectă cu preponderență este inegalitatea economică. Distribuția inegală a resurselor afectează în mod dominant clasamentul social, reprezentând principala cauză pentru care o persoană defavorizată financiar are o semnificație mai mică, față de cineva cu o poziție ierarhică superioară. Într-o lume în care plătești pentru că existi, valorile umane au început să se deterioreze, simbolul importanței a fost aruncat asupra bunurilor materiale, iar valoarea oamenilor se măsoară în bancnote. Deși asta nu reprezintă un element de noutate, este totuși trist că pe piață se tranzacționează ființa umană, în anumite cazuri fiind influențați de vulnerabilitatea economică (Monitorul de Oltenia, 2024).

Van de Werfhorst și Salverda (2012) susțineau că, inegalitatea economică este foarte dăunătoare pentru societate. Neavând disponibilități financiare de a locui în medii favorabile, unii oameni sunt constrânși să trăiască în zone precare, unde există riscul ca gradul de criminalitate să fie mai mare, sănătatea populației să fie mai scăzută, rata de hărțuire a copiilor și a femeilor să fie mai ridicată, iar oamenii devin dispuși să facă orice pentru a supraviețui.

2.4. Impactul inegalității economice în rândul tinerilor

Majoritatea tinerilor din ziua de astăzi sunt mult mai deschiși la schimbare față de generațiile trecute, chiar și la schimbările economice, care, de astfel, dă cursul dezvoltării acestora într-o lume ce le stă împotrivă. Aceștia s-au dovedit a fi destul de conștienți în ceea ce privește statusul posibilităților fiecăruia, oportunitățile de care dispun sau de care pot ajunge să dispună, dar și de inițiativa lor de a profita de împrejurări.

Ionescu (2017) susținea ideea că, tinerii sunt mult mai predispuși la riscul excluziunii sociale, spre deosebire de ceilalți. Acest lucru are ca principală cauză faptul că, aflându-se într-o perioadă de formare, când nu realizează în totalitate că omul nu este definit de părerile altora și pentru ei contează foarte mult să aparțină unui anumit grup sau să facă parte dintr-o comunitate în afara familiei, aceștia tind să dezvolte o sensibilitate când vine vorba de relațiile cu ceilalți.

În ziua de astăzi, când vocea banului este mai puternică decât vocea rațiunii, tinerii se străduiesc să-și arate importanța prin deținerile materiale, chiar dacă nu au nevoie de multe dintre ele, asta se întâmplă atunci când aceștia se lasă influențați de persoanele care fac parte din anturajul lor, dar și de conținutul asimilat prin intermediul rețelelor de socializare. Deși nu este cazul tuturor tinerilor, această dorință de integrare nu le afectează doar capacitatea lor de a gestiona corect resursele, ci și modul acestora de a gândi sau a acționa în raport cu alți oameni ce dispun de niveluri financiare diferite (Talking about, 2020).

Inegalitatea economică poate afecta și oportunitățile tinerilor; din cauza unui nivel de trai scăzut, multe familii nu își permit să le ofere sprijin financiar tinerilor pe partea de educație, de aceea mulți nu urmează studii superioare, iar asta le limitează posibilitățile de dezvoltare (Republica, 2024). Pe de altă parte, le poate oferi și o imagine veridică a realității, lipsurile de care se lovesc îi pot face pe aceștia să aprecieze într-o măsură mai mare lucrurile pe care le au, atunci relațiile lor vor fi mai autentice, vor fi determinați să muncească pentru a-și realiza obiectivele și a-și schimba situația inițială și vor dobândi, astfel, capacități de supraviețuire, pe care, probabil, le vor transmite mai departe copiilor lor. Aceste lucruri depind de caracterul fiecăruia și de nivelul de acceptare al influenței celorlalți.

Cercetările trecute pe această temă au eșuat să ofere un cadru bine structurat cu privire la identificarea implicațiilor manageriale pe care inegalitatea economică le are asupra tinerilor și cum le afectează comportamentul. Lucrarea aceasta își propune să umple aceste goluri prin prezentarea succintă a rezultatelor unui studiu realizat de autor și prin susținerea și compararea acestora cu idei preluate din literatura de specialitate.

3. Metodologia cercetării

Scopul central al acestei lucrări constă în analizarea influenței pe care a avut-o inegalitatea economică în rândul tinerilor, cum a afectat nivelul lor de trai, percepția despre viață,

comportamentul acestora în raport cu ceilalți, dar mai ales aspectele manageriale pe care ei le-ar fi putut dobândi, cum ar fi luarea unor decizii bune, rezolvarea eficientă a problemelor, gestionarea corectă a resurselor, creșterea gradului de responsabilitate etc. Pe baza informațiilor puse la dispoziție în capitolul anterior, inegalitatea economică este în strânsă relație cu inegalitatea socială, iar cei mai vulnerabili la aceste diferențe sunt, în majoritatea cazurilor, tinerii. De aceea, această cercetare va fi fundamentată prin prisma opiniilor generate în rândul tinerilor. Se vor scoate la lumină factorii care au condus la apariția acestor discrepanțe, dar și efectele pe care le-au produs, la nivel individual.

Cu această ocazie, a fost realizată o anchetă pe bază de interviu, unde s-a avut în vedere o categorie specifică de tineri, și anume, cei cu vârste cuprinse între 17 și 25 de ani, majoritatea fiind studenți la Academia de Studii Economice din București. Ghidul de interviu a fost transmis fiecărei persoane prin intermediul unui document Microsoft Word, care includea oferirea consimțământului și unde era menționată anonimitatea respondenților. În conținutul interviului se numărau în jur de 9 întrebări deschise, acesta fiind disponibil în intervalul 1-15 martie 2025.

De asemenea, acest interviu a avut în vedere, obținerea perspectivelor celor cărora li se adresa, asupra unor factori de actualitate, în ceea ce privește inegalitatea economică. Prin urmare, a fost inclusă și o întrebare prin intermediul căreia persoanele intervievate au exprimat percepția lor cu privire la încadrarea acestora într-una dintre clasele sociale, ce repercusiuni a avut situația lor asupra calității vieții, care au fost principalele cauze care le-a generat respectiva situație, dar și punctul acestora de vedere în legătură cu influența statutului social asupra celui economic și invers. Clasificarea respondenților a fost făcută în funcție de câteva întrebări demografice, ce a avut ca scop familiarizarea acestora cu interviul în cauză, prin prisma lor s-a putut identifica vârsta, regiunea și genul participanților și s-au putut sintetiza datele mai ușor, întrucât s-au colectat 7 răspunsuri, dintre care 4 respondenți au fost de genul feminin, 5 au statutul de studenți cu vârsta de 20 de ani, iar 6 provin din mediul rural.

În urma colectării ghidurilor de interviu de la populația vizată a fost realizată o analiză de conținut asupra datelor pentru a putea oferi o detaliere mai amănunțită cu ajutorul programului LIGRE Software v.6.5.1 (Logiciels Ex-l-Tec, 2025). Astfel, s-a putut concretiza un arbore de codificare, utilizând cuvintele cheie ce au putut fi identificate și apoi structurate în două categorii, și anume cauze și efecte.

4. Analiza rezultatelor

Pe baza analizei efectuate în programul LIGRE Software v.6.5.1 (Logiciels Ex-l-Tec, 2025), au fost identificate două rădăcini: cauze și efecte. Numărul de cauze care au reieșit din această investigație a fost de 9, pe când efectele generate în conformitate cu răspunsurile au fost în număr de 8, iar toate aceste informații se pot regăsi în Figura 3.

În principal, a fost realizată o descompunere a factorilor care au jucat un rol în determinarea statutului economic al tinerilor, iar pe baza acestora se pot întocmi remedii pentru a minimiza cât de cât diferențele vaste la nivel financiar care există în societatea contemporană.

Cauzele inegalității economice în rândul tinerilor

Cauzele care au fost determinate de către respondenți au fost: situația familială, economisirea, gestionarea cheltuielilor, poziția geografică, accesul la resurse, statutul social, oportunitățile, dorința de autodepășire și influența societății.

Factorii cu cel mai mare grad de importanță care se pot identifica în răspunsurile participanților au fost accesul la resurse cu un procent de 18,18%, care este strâns legată de poziția geografică, ce poate da cursul dezvoltării din aproape orice punct de vedere, având un raport de 10,61%. Alții au considerat că statutul social și dorința de autodepășire se țin de mână, fiind la același nivel de 15,15%, deoarece dorința cuiva de a-și depăși propria condiție de viață izvorăște, adesea, din rolul pe care îl deține în cadrul comunității sale.

Fig. 3. Analiză de conținut prin arbore de codificare

Sursa: concepția autorului cu ajutorul programului Ligre v.6.5.1 (Ex-I-Tec, 2025)

Printre componentele care dă direcția de evoluție personală se numără oportunitățile de care dispune fiecare individ, dar și situația familială din care provine, acestea situându-se la egalitate cu un procent de 9,09%, care deși nu este foarte mare, toți respondenții au fost de acord că acestea au un impact puternic asupra vieții tinerilor. Iar factorii care nu au fost considerați ca fiind de o însemnătate foarte mare, dar care se găsesc totuși pe spectrul cauzelor inegalității economice sunt reprezentați de suma pe care o alocă un individ economisirii, cum își gestionează acesta cheltuielile, dar și de influența pe care societatea o are asupra sa. Aceste lucruri se pot vedea transpuse în Figura 4.

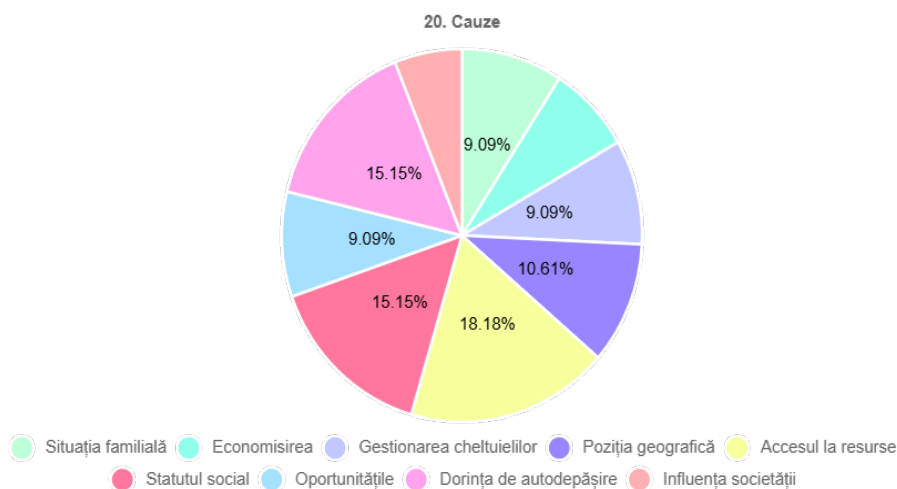

Fig. 4. Factorii care determină inegalitatea economică

Sursa: concepția autorului cu ajutorul programului Ligre v.6.5.1 (Ex-I-Tec, 2025)

Faptul că, în România, riscul de creștere a sărăciei are un grad foarte ridicat, din varii motive, reprezintă un motiv de îngrijorare pentru populație. Distribuția inegală a veniturilor, dar și taxele pe salariu, care excedă procentul de 45%, sunt principalele cauze care aprofundează riscul de sărăcie, dar și de excluziune a grupurilor vulnerabile (Zamfir, 2021).

Efectele inegalității economice în rândul tinerilor

Efectele care au rezultat din percepția celor ce au luat parte la interviu sunt: afectarea sănătății, a educației, influențarea relațiilor cu ceilalți, limitarea satisfacerii nevoilor, compromiterea libertății de alegere, apariția vulnerabilității economice, limitarea oportunităților și influențarea modului de gândire.

Pe de altă parte, așa cum se poate observa din Figura 5., s-au analizat, din perspectiva subiectivă a respondenților, și efectele care rezultă în urma acestei inegalități, fiind de mai multe tipuri și având urmări asupra diferitelor aspecte ale vieții personale. Un raport de 20,83% dintre aceștia au împărtășit că lipsurile financiare au avut un anumit impact în ceea ce privește relațiile cu ceilalți, ele reprezentând o sursă a reticenței acestora în a accepta ieșiri pe afară cu prietenii, sau chiar înstrăinarea de aceștia. Alte păreri, cu un procent de 18,75%, au susținut că absența bunurilor financiare duc adesea la incapacitatea de a beneficia de educație superioară; de asemenea, limitarea satisfacerii anumitor nevoi materiale a rezultat a fi unul dintre efectele centrale ale diferențelor economice, raportându-se la procentul de 16,67% din medie.

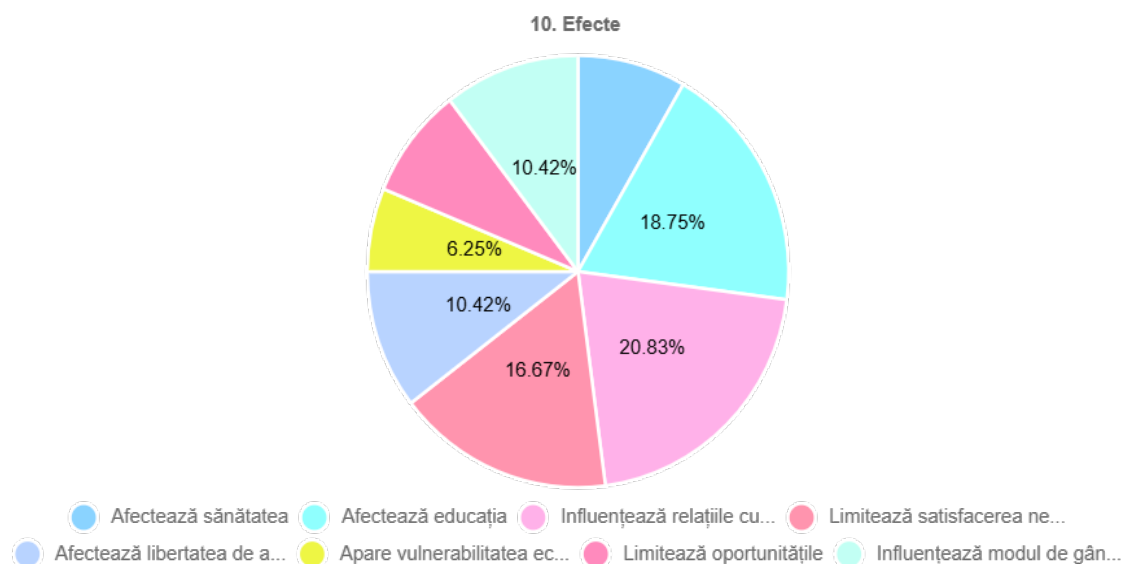

Fig. 5. Efectele generate de inegalitatea economică.

Sursa: concepția autorului cu ajutorul programului Ligre v.6.5.1 (Ex-I-Tec, 2025)

De astfel, 10,42% dintre răspunsuri au fost atribuite ideii că inegalitatea economică afectează libertatea de alegere, dar și modul unei persoane de a gândi și de a lua decizii. Iar pe lângă faptul că limitează oportunitățile și în acest fel apare vulnerabilitatea economică, neputința de a accesa tratamente medicale adecvate, având influență în domeniul sănătății, definesc această inegalitate ca fiind nocivă pentru societate.

5. Discuții

Accesul la resurse a avut cea mai mare pondere în delimitarea statutului financiar, distribuția inegală ale acestora a afectat marea majoritate a populației. În mediul urban este mult mai ușor pentru cineva să intre în posesia lucrurilor necesare, deși există orașe mai mici de care tinerii își păstrează distanța din cauza faptului că infrastructura nu este bine dezvoltată, piața de consum este limitată, iar lipsa de forță de muncă tânără conduce la predominanța populației în

vârstă (Money, 2024). Cu toate acestea, accesul la farmacii, la spitale, la supermarket-uri, la mijloacele de transport, chiar și la locurile de muncă, este facilitat extrem de mult datorită expansiunii zonei geografice specifice, pe când, anumite localități din țările cu un statut economic stabil, cum ar fi România, dar și cele ce cad sub denumirea de Third World Countries, se bucură de inaccesibilitatea la apă, gaze sau procurarea unor medicamente din farmacii.

Pe de altă parte, situația familială este o altă cauză care a fundamentat statutul economic al tinerilor din societatea de astăzi. Ajutorul oferit de familie, încă din copilărie, are tendința de a modela comportamentul unei persoane, de aceea tinerii, în prezent, sunt mult mai predispuși la economisire sau la o bună gestionare a cheltuielilor, fie că așa au fost învățați, fie că situația financiară dezavantajoasă i-a împins în a deveni mai responsabili, așa cum este cazul respondentului R1, care afirma că: „*Faptul că am fost nevoit să îmi asum responsabilități devreme și să găsesc mereu un echilibru între ceea ce îmi doresc și ceea ce îmi permit mi-a modelat perspectiva asupra muncii, banilor și oportunităților*”.

Există mulți tineri care au crescut fără să cunoască ce înseamnă, cu adevărat, lipsurile, iar asta se rezumă tot la situația familială. Cei ce provin dintr-o familie încadrată în clasa superioară tind să fie ușor desprinși de realitate, iar asta se reflectă în atitudinea acestora față de viață sau în raport cu celelalte persoane. Tineri, care cred că li se cuvine totul și care consideră că avantajul lor financiar este suficient pentru a avea succes, doar pentru că oportunitățile nu sunt departe de ei, iar anumiți membrii ai familiei le așază posibilități în palmă. Nu toți sunt așa, desigur, unii chiar apreciază statutul lor economic, iar inegalitatea de șanse nu le este străină, ba mai mult, din abundența lor sunt înclinați să ofere și celor în nevoie.

Sunt multe lucruri care le stau împotriva tinerilor, cum ar fi inflația, ce continuă să crească, taxele guvernamentale, resursele limitate și poziția geografică. În primul rând, inflația a afectat majoritatea statelor din toată lumea, în special din perioada anului 2020 până în prezent. Trecând de la un factor de stres la altul, economia, în general, nu a avut timp să își revină în totalitate. Începând cu pandemia de Covid, care a luat sfârșit abia în anul 2023, economia lumii a avut de suferit, iar asta a dus la creșterea prețurilor, profitându-se de panica existentă în rândul oamenilor. După care a urmat războiul din Ucraina, precedat de cel din Gaza, care au reușit iar să instige panica și să se transforme într-un factor al măririi inflației (Băhnăreanu, 2024).

Crîșmaru (2023) afirma că, datorită acestor crize la care au asistat, tinerilor le este mai dificil să pășească cu încredere în viața de adult, toate schimbările din ultimul timp, precum și situația socio-economică a României, au afectat negativ condiția materială a acestora, insuflându-le o nesiguranță în ceea ce privește viitorul lor. Datorită prețurilor exagerat de mari ale locuințelor, aceștia sunt constrânși să se sprijine pe ajutorul familiei, lucrul acesta încetinește stadiul de independență la care majoritatea aspiră.

Cu toate acestea, tinerii se confruntă cu nevoia de autodepășire, ei caută să găsească oportunități pentru a se putea întreține în viitor. Mulți studenți se străduiesc să obțină burse pentru a își facilita accesul la educație, alții caută refugiu în găsirea unui loc de muncă pentru a se susține financiar și a-și încheia cu bine studiile, un lucru destul de dificil de realizat, deoarece, pe piața muncii, se cere experiență, iar asta duce la un risc mai mare de șomaj printre absolvenți (Vrabie și Butnaru, 2018). Deși mulți îi subestimează pe tinerii din ziua de azi, cu toate că unii chiar nu au nicio aspirație adevărată în viață, cea mai mare parte dintre aceștia încearcă să își construiască un drum din posibilitățile pe care le au.

Relațiile dobândite pe parcursul vieții sunt printre cele mai valoroase lucruri pe care un individ le poate deține, de aceea tinerii țin foarte mult la părerea celorlalți și caută să găsească conexiuni, indiferent dacă acestea sunt superficiale sau nu, depinzând de psihologia fiecăruia (Dafinoiu, 2024). Din punct de vedere economic, relațiile cu ceilalți influențează modul în care tinerii se afișează în societate; chiar dacă le lipsesc resursele financiare necesare, unii dintre aceștia sunt dispuși să își risipească bugetul pe lucruri inutile, de care nu au neapărat trebuință, dar care sunt la modă. Dimpotrivă, anumiți tineri preferă să își limiteze satisfacerea nevoilor materiale în schimbul unor necesități de bază.

De asemenea, sistemul educațional nu este întotdeauna cel mai lipsit de costuri, cu toate că oricine poate beneficia de un loc în orice instituție de învățământ, este necesară alocarea unui buget pentru transport, mâncare, materiale școlare, îmbrăcăminte etc., pe care nu toate familiile și-l pot permite. Din această cauză a fost creat programul Acces Deschis, ce include RED (Resurse Educaționale Deschise), ele sunt instrumente și materiale ce pot fi accesate online de către oricine, folosite pentru învățare, predare sau alte scopuri educaționale, singura parte nefavorabilă este că cei fără acces la internet nu pot intra în posesia acestor materiale (Sandu și Malaniuc, 2024).

Cei aflați în situații vulnerabile din punct de vedere economic, se confruntă cu deficiențe în ceea ce privește accesul la resursele din domeniul sănătății. Un alt respondent al interviului, R2 afirmă că: *„de multe ori situația financiară a reprezentat o piedică în a cumpăra anumite tratamente de care aveam nevoie, trebuind să fac rost de bani din alte surse”*. Având în vedere că în ultimii ani nivelul populației a crescut considerabil, ducând chiar la supraaglomerare în anumite regiuni, dezastrele naturale se manifestă cu o pondere foarte mare, alimentele sunt din ce în ce mai infectate, iar accesul la apă potabilă se face pe bani, sănătatea a devenit un lux pe care nu toți și-l permit (Vanica, Paraschiv și Bulgac, 2024).

Un aspect managerial al inegalității economice este reprezentat de dorința tinerilor de a se autodepăși. Ipotetic vorbind, aceștia pun mult mai mult accent pe munca pe care o depun și sunt mai deschiși la cunoaștere și la formarea de relații cu ceilalți, dezvoltându-și astfel abilitatea de a lucra în echipă și de a comunica eficient. Dând dovadă de perseverență, aceștia vor ocupa poziții tot mai bune ce vin cu un grad de responsabilitate mai mare, atunci vor începe să capete competențe de leadership și de coordonare a unei echipe și poate că în viitor vor ajunge chiar ei antreprenori. Iar faptul că s-au străduit atât de mult să ajungă în acest punct îi fac pe aceștia să simpatizeze cu toți angajații lor, ba chiar să îi sprijine, iar acest lucru va reduce inegalitatea în acea organizație, măcar pentru un număr mic de oameni.

Este importantă readucerea inegalității în cercetarea organizațiilor, dat fiind faptul că inegalitatea economică pleacă din aceste organizații și din locurile de muncă prost plătite, un management deficient și o cultură organizațională slab structurată joacă un rol elementar în expansiunea disparităților economice la nivel macro, de aceea societatea are nevoie de manageri competenți, de oameni reali și sinceri care să ocupe poziții de putere (Riaz, 2015).

Alte implicații manageriale pe care le are inegalitatea economică în rândul tinerilor mai sunt reprezentate de influențarea modului de gândire și a comportamentului, adică cum își percep aceștia propria viață și cum răspund la situațiile dificile cu care se confruntă, dar afectează și oportunitățile de care nu pot profita la maxim din cauza limitărilor puse de situația financiară precară.

Marea majoritate a tinerilor din societatea contemporană luptă pentru a echilibra cât de cât această inegalitate, care se mărește de la o zi la alta, iar un exemplu concret ar putea fi răspunsul la interviu al unuia dintre respondenți, și anume R3: *„Pe când prietenul meu avea un viitor asigurat, eu trebuia să muncesc de la început”*, acest fapt denotă perseverența cu care aceștia se îmbracă pentru a ajunge la un nivel la care își pot depăși condiția actuală și care îi poate propulsa pe scara socială și economică.

6. Concluzii

Societatea din ziua de azi continuă să sufere schimbări interminabile, iar în centrul acestora se va afla întotdeauna populația tânără. Tot ce s-a prezentat până în acest punct și-a îndeplinit scopul de a sublinia defectele comunităților ce alcătuiesc această societate. Se poate susține cu fermitate că statutul economic se află în corelație cu statutul social, iar inegalitatea economică influențează discrepanțele sociale. Creșterea necontrolată a inegalității de venituri are efecte negative considerabile, putând fi observate mărirea costurilor sociale, împiedicarea dezvoltării sustenabile, dar și a evoluării personale, iar asta poate fi cu atât mai preponderent în rândul tinerilor deoarece aceștia reprezintă simbolul unui viitor îmbunătățit (Bălan, 2021).

În momentul de față, tinerii sunt dezavantajați când vine vorba de asigurarea propriului viitor, deoarece oportunitățile de a se dezvolta le sunt smulse din mâini, iar posibilitățile de a-și construi o viață independentă sunt tot mai mici, aproape inexistente. Pe piața muncii sunt respinși din lipsă de experiență, dar nu le oferă nimeni o șansă de a-și dovedi abilitățile, după, neavând încotro, sunt presați să accepte condiții de lucru nefavorabile pentru a primi un venit minim din care trebuie să supraviețuiască. Cu toate că viitorul tinerilor se arată din ce în mai sumbru, aceste condiții precare în care se regăsesc îi îndeamnă pe aceștia să dobândească anumite calități care le vor fi de ajutor pe parcursul vieții. Lipsurile care lovesc majoritatea populației, îi conduc pe tineri pe drumul către lumea adevărată și nu le dă o viziune falsă a realității, iar aici intervin implicațiile manageriale.

În primul rând, fiind nevoie să își limiteze accesul la anumite resurse, tinerii învață să ia decizii atunci când sunt puși în poziția de a alege varianta cea mai avantajoasă din punct de vedere al bugetului lor, acest lucru este legat de gestionarea eficientă a resurselor pe care le au la dispoziție, ei vor avea mult mai multă grijă de posesiile lor și își vor dezvolta răbdarea, dar și gândirea critică. De asemenea, se vor instrui singuri în rezolvarea problemelor, vor putea face față situațiilor de stres și vor putea gândi totul dintr-o perspectivă obiectivă, iar nu în ultimul rând, intervine responsabilitatea, având parte de o situație mai nefericită pe perioada de creștere, aceștia vor dobândi un simț al responsabilității mai mare decât cei care nu au fost nevoiți să țină grija zilei de mâine. Toate acestea arată faptul că tinerii pot face din orice situație, oricât ar fi de dificilă, un prilej de a se dezvolta ca persoane, de a intra în posesia unor valori ce se desprind din experiența de viață și de a găsi modalități prin care să se depășească pe sine, atâta timp cât are voința necesară.

Limitele identificate în procesul de căutare a datelor au fost multiple. Pe de o parte, s-au întâmpinat dificultăți în găsirea unor surse care să se potrivească într-o manieră corectă cu tema, multe dintre acestea nu au putut fi accesate sau accesul era destul de limitat, materialele nu erau, în majoritatea cazurilor, în concordanță cu propria viziune, iar timpul a fost ușor presant. Totuși, aceste limite dau dovadă că sunt necesare mai multe studii pe tema în cauză, de aceea următoarea direcție de cercetare ar putea include o analiză pe baza percepțiilor diferitelor generații cu privire la inegalitatea economică și evoluția sa pe parcursul anilor.

Elementele de noutate pe care această cercetare le-a pus la dispoziție sunt reprezentate de părerile proprii ale autorului, dar și de perspectivele oferite de către participanții interviului. S-a oferit cititorilor o manieră mai simplificată a conceptului de inegalitate economică, cum aceasta afectează, practic, orice ființă umană și cât de importantă este combaterea acesteia. Această lucrare este dedicată, în special, tinerilor, deoarece ei sunt emblema viitorului, având nevoie de îndrumare și de educație financiară, pentru a deveni mai responsabili, mai capabili și mai organizați.

Bibliografie

1. Balestra, C., & Tonkin, R., 2018. Inegalitățile în ceea ce privește averea gospodăriilor în țările OCDE. *OECD Statistics Working Papers*. Paris: OECD Publishing.
2. Băhnăreanu, C., 2024. Economia mondială sub semnul războiului și al tensiunilor geopolitice. *Evaluare Strategică 2023. Riscuri, Incertitudine, Război*, pp. 137-169. <https://doi.org/10.53477/2734-469X.24.04>
3. Bălan, A., 2021. Inegalitatea veniturilor: cauze și consecințe. *Dezvoltarea economico-socială durabilă a euroregiunilor și a zonelor transfrontaliere*, 40, pp. 21-27.
4. Crîșmaru, M.M., 2023. Tranziția tinerilor la viața de adult în condițiile crizelor prelungite. *Creșterea economică în condițiile globalizării*, 3, pp. 185-196.
5. Cugueró-Escofet, N., & Rosanas, J.M., 2021. Inequality, Economism and Bad Management. *IESE Business School Working Paper*.
6. Dafinoiu, G., 2024. Particularitățile vârstei tinere. *Perspectivelor și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației*, 11(2), pp. 124-129.
7. Diaconescu, L.V., 2019. *Diferențe socio-culturale privind incluziunea socială în mediul academic*. Chișinău: Print-Caro.

8. Eurostat, 2025. Young people neither in employment nor in education and training by sex (NEET). Available at: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_08_20a/default/table?lang=en [Accessed 26 Mar. 2025].
9. Galbraith, J.K., 2016. *Despre inegalitate*. București: Publica.
10. Gheorghiu, M.D., 2016. Discriminare, inegalitate, excludere. *Psihologia socială*, 37, pp. 7-9.
11. Guga, Ș., & Sindreștean, A., 2021. Inegalități economice de gen în România. Available at: <https://viitorulilfovean.ro/inegalitati-economice-de-gen-in-romania> [Accessed 14 Mar. 2025].
12. Institutul Național de Statistică, 2025. Obiectivul 10, ținta-1, TLH1019 - Rata tinerilor neocupați care nu urmează nicio formă de educație sau de instruire. Available at: <https://insse.ro/cms/ro/123innssse678> [Accessed 26 Mar. 2025].
13. Ionescu, I., 2017. Tinerii - grup expus riscului de excluziune socială. Analizarea factorilor care le îngreunează situația pe piața muncii și în educație. *Calitatea vieții*, 28(1), pp. 75-104.
14. Ligre Software, 2025. *LIGRE Software v.6.5.1 (Logiciels Ex-l-Tec, 2025)*. Available at: <https://ligresoftware.com> [Accessed 6 Mar. 2025].
15. Mihai, A., 2021. Statutul social al femeii din cele mai vechi timpuri până în prezent. *The contemporary issues of the socio-humanistic sciences*, Ed. 11, pp. 165-173.
16. Molnar, M., 2010. Inegalitatea veniturilor gospodăriilor în România. *Romanian Statistical Review*, 10, pp. 30-54.
17. Money, 2024. Exodul tinerilor din orașele mici. Ce impact economic va avea asupra acestor zone. Available at: <https://www.money.ro/exodul-tinerilor-din-orașele-mici> [Accessed 22 Mar. 2025].
18. Monitorul de Oltenia, 2024. Filosofia banilor și valorizarea oamenilor prin bani. Available at: <https://monitoruldeoltenia.ro/filosofia-banilor-și-valorizarea-oamenilor-prin-bani> [Accessed 26 Mar. 2025].
19. Pandurul, 2022. Rolul banilor în viața omului. Available at: <https://www.pandurul.ro/articol/rolul-banilor-in-viața-omului> [Accessed 26 Mar. 2025].
20. Paraschiv, E., 2008. Problema sărăciei în comunitățile urbane și rurale din România. *Revista Română de Sociologie*, 3-4, pp. 423-451.
21. Republica, 2024. Ca la 20 de ani: fără școală, fără bani - tinerii români, cei mai săraci și slab educați din UE. Available at: <https://republica.ro/-ca-la-20-de-ani-fără-școală-fără-bani-tinerii-români-cei-mai-săraci-și-slab-educați-din-ue> [Accessed 26 Mar. 2025].
22. Riaz, S., 2015. Bringing inequality back in: The economic inequality footprint of management and organizational practices. *Human Relations*, 68(7), pp. 1085-1097.
23. Sandu, V., & Malaniuc, A., 2024. Accesul deschis la resursele educaționale. *Știință și educație: noi abordări și perspective*, Conferința „Știință și educație: noi abordări și perspective”, Ediția a 26-a, Chișinău, Moldova, 21-22 martie 2024. *Science and Education: New Approaches and Perspectives*, Seria 26, Vol. 4, pp. 308-313. <https://doi.org/10.46727/c.v4.21-22-03-2024.p308-313>.
24. Talking about, 2020. Probleme frecvente de integrare socială în cazul tinerilor. Available at: <https://talkingabout.ro/probleme-frecvente-de-integrare-socială-in-cazul-tinerilor> [Accessed 26 Mar. 2025].
25. Van de Werfhorst, H.G., & Salverda, W., 2012. Consequences of economic inequality: Introduction to a special issue. *Research in Social Stratification and Mobility*, 30(4), pp. 377-387. <https://doi.org/10.1016/j.rssm.2012.08.001>.
26. Vanica, E., Paraschiv, A., & Bulgac, A., 2024. Vulnerabilitatea sistemului de sănătate publică în fața schimbărilor climatice și a dezastrelor naturale. *Cercetarea în biomedicină și sănătate: excelență și performanță*, 4, p. 166.
27. Vrabie, S., & Butnaru, D., 2018. Integrarea tinerilor absolvenți pe piața muncii. *Provocări și oportunități în educație*, pp. 145-158.
28. Zamfir, E., 2021. Sărăcia și inegalitățile socioeconomice. Provocări pentru politicile sociale în România postdecembristă. *Calitatea vieții*, 32(3), pp. 309-340.